

Pozor! Levicový antisemitismus

Kdyby evropští lídři chtěli řešit blízkovýchodní konflikt, netlačili by jen na Izrael, říká ředitel Židovského muzea Leo Pavlát

Jak se dnes žije Židům v západní

Evropě? Mají se obávat příchodu lidí, kteří masivně utíkají z převážně muslimského a chaosem zmítaného Blízkého východu? Ředitel Židovského muzea Leo Pavlát se v rozhovoru pro LN vyjadřuje temně. Podle něj Židy v Evropě vedle nárůstu migrantů z muslimských zemí znejišťuje jeden zcela evropský fenomén – **antisemitský antiizraelismus** politických i intelektuálních elit.

PŘEMYSL HOUDA
redaktor LN

LN Na začátku loňského roku, po útoku na Charlie Hebdo, vyzval izraelský premiér Benjamin Netanjahu francouzské Židy, aby se vystěhovali do Izraele. Je na to situace Židů nejen ve Francii, ale i jinde v západní Evropě zralá? Jak se dnes žije západoevropským Židům?

V loňském roce v Paříži nebylo jen Charlie Hebdo, ale i vražedný útok na židovský obchod. Ale to je jen ta známější část příběhu, protože antisemitské incidenty v západní Evropě jdou ročně do stovek. Stačí si pročit britské nebo francouzské statistiky. Podle nejnovějšího průzkumu mezi více než třemi sty evropskými židovskými představiteli, ti antisemitismus považují za jednu z hlavních budoucích hrozeb pro své komunity. Důsledky jste zmínil: zvyšuje se počet Židů, kteří odcházejí.

LN Vidíte světlo na konci tunelu?

Zatím chodí spíše špatné zprávy.

LN Která byla poslední?

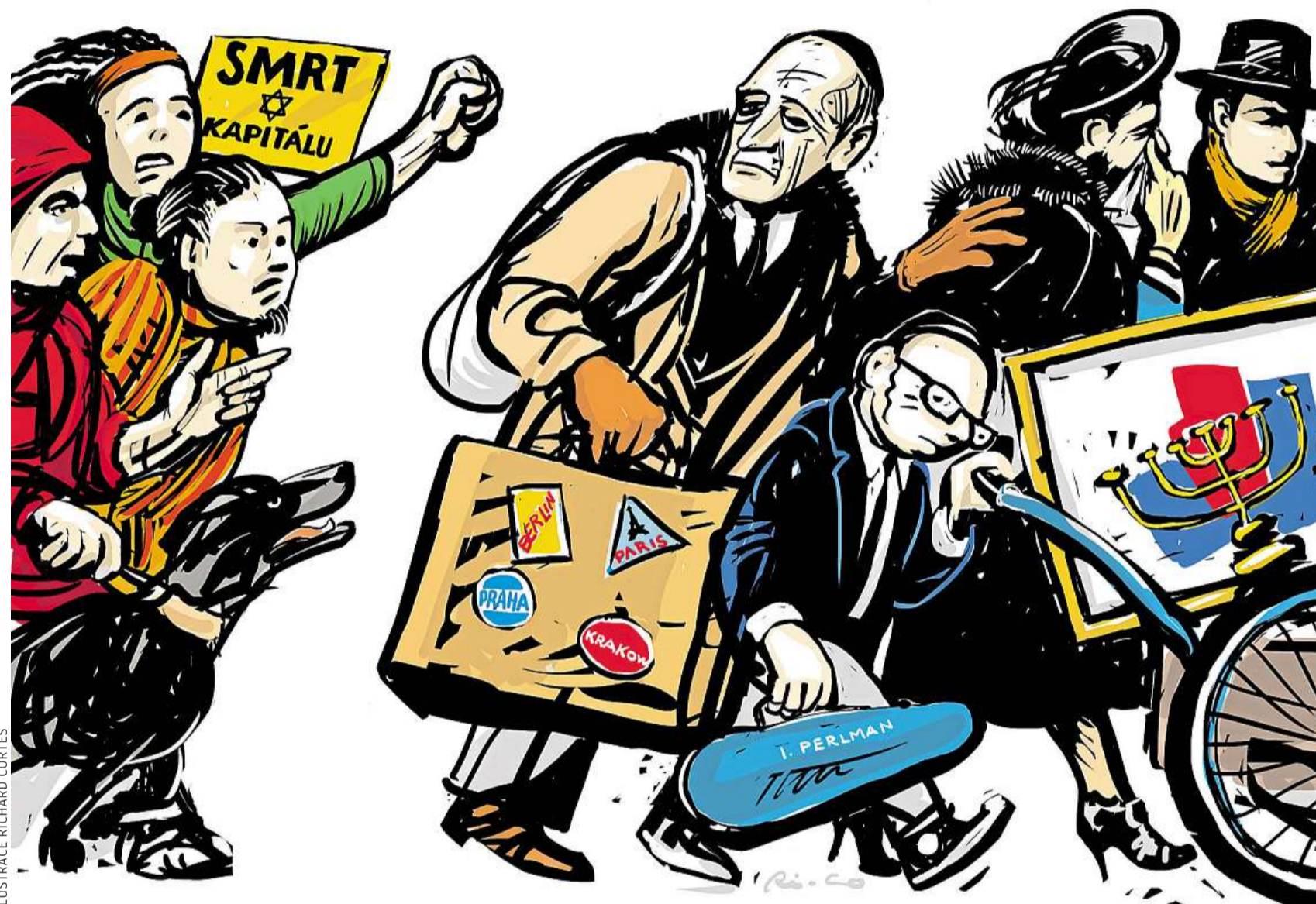
Zrovna jsem četl, že Nizozemsko zveřejnilo zprávu o diskriminaci ve školách. Podle ní se mnozí učitelé cítí zcela bezmocní vůči hluboce zaujatým, až násilným postojům některých žáků vůči Židům. Zpráva zmiňuje středoškolskou učitelku z Amsterdamu, které se při diskusi o antisemitismu zvedla žákyně marockého původu a prohlásila, že kdyby měla kladník, postřílela by všechny Židy, a doprovodila to patřičným gestem. A Nizozemsko není výjimkou. V Belgii byl žák napaden učitel, když chtěl mluvit o holokaustu; i ve Velké Británii se toto téma také mnohdy učít nedá.

LN Jak mají na situaci reagovat západoevropští Židé? Je pro ně jediným řešením odchod?

Soudobý trend vyzývá Židy k rozhodnutí. Více než sedmdesát let po druhé světové válce se dnes v řadě zemí opět hovoří o někdejších dilematech: Co dělat v čase vzrůstající protizhidské nenávisti? Před druhou světovou válkou někteří věřili, že časem zmizí, jiní emigrovali, další odjezd odkládali, až bylo pozdě. Marseillský rabín nedávno vyzval, aby Židé nenosili na veřejnosti kipy. A i na jiných místech Evropy se ti, co přežili, a jejich potomci se stále více obávají veřejně přiznat k židovství.

LN Popisujete západoevropskou židovskou každodennost katastroficky. Kde vidíte příčinu tohoto trendu?

Není tajemstvím, že nejtěživější je situace v zemích s velkou muslimskou komunitou.

ILUSTRACE RICHARD CORTÉS

LN Čili Francie, Nizozemsko...

... Belgie, ale třeba také Švédsko. Takové Malmö s početnou muslimskou přítomností Židé trvale opouštějí. A ovšem je tu i historicky tradiční pravicový a radikální levicový protizhidský postoj s jím vlastní argumentací. V čem se tyto jinak nesmiřitelní protivníci shodnou, je antisemitský antiizraelismus. A hned dodávám, že kritika Izraele sama o sobě antisemitismem není.

LN Kdy se kritika Izraele stává antisemitskou?

Před lety to anglicky prostřednictvím tří D definoval izraelský ministr Natan Šaransky. Prvním D je delegitimation neboli delegitimace, snaha upřít Židům stát. Dalším D je demonization: když je Izrael demonizován, jak se často děje v médiích i na mezinárodních fórech. A konečně je zde třetí D: double standard...

LN Dvojitý metr...

Ano, a zvlášť v Evropě jde o velký problém. Neonacistický, krajně pravicový antisemitismus je zde většinou nepřijatelný, protože memento šoa je dostatečně silné. Levicový antisemitismus se však do budoucna jeví mnohem závažnější.

LN Proč?

Protože evropská politika, média i univerzity jsou dominantně levicově liberální a ona tři protizhidská antisemitská D v mnohém sdílejí, i když v umírněnější formě, než bylo třeba zvykem za komunistického režimu. V důsledku to vede k oživování protizhidského citění v Evropě. To je zřejmé, kdykoli viditelněji vzplane komplikovaný konflikt na Blízkém východě.

LN Co se stane, když tento konflikt viditelněji vzplane?

Utrpení války je bez ohledu na příčinu, okolnosti a průběh střetu přičteno Izraeli, tedy Židům. Všechny oběti, útrapy, jejichž dopad v případě Palestinců nechci snižovat, jsou vytrženy z kontextu geneze a trvání blízkovýchodního konfliktu. A Evropská unie v tomto konfliktu nehraje dobrou roli. Nelze se spokojit s pietou vůči obětem šoa, obnovou židovského života. Jeho součástí je podstatně i Izrael.

Soudobý trend vyzývá Židy v Evropě k rozhodnutí.

Více než 70 let po druhé světové válce se v řadě zemí opět hovoří o někdejších dilematech: co dělat v čase vzrůstající protizhidské nenávisti?

LN V čem levicový antisemitský antiizraelismus určuje evropskou politiku?

Uplatňováním dvojího standardu, o němž jsme už mluvili, a nedodržením vlastních závazků.

LN Ale čím konkrétně?

Například podporu jednostranných kroků Palestinců v OSN, které porušují i Evropskou unii písemně přijaté zásady o řešení konfliktu na základě přímých izraelsko-palestinských jednání. Nebo ne-

dávným usnesením o označování výrobků z obsazených území...

LN Co je špatného na tom, když já – občan EU – budu vědět, že nějaký výrobek pochází ze Západního břehu Jordánu?

Nic na tom není špatného – pokud to samé bude uplatňováno vůči Maroku, které obsadilo Západní Saharu, odkud Evropská unie bere ropu. Nebo pokud to též pravidlo bude aplikováno na tureckou enklávu na Kypru.

LN Teď používáte stejnou argumentaci, dokonce i slova jako mluvčí izraelského ministerstva zahraničí.

Zajímavé a pro naše téma příznačné: jako by faktickou argumentaci diskvalifikovalo, že je „izraelská“.

LN Z vaší argumentace vyplývá, že politiku Izraele vůči Západnímu břehu přirovnáváte k politice Maroka, které de facto okupuje Západní Saharu. Není to pro Izrael nepřijatelná společnost?

Přítomnost Izraele na Západním břehu nelze srovnat s tím, jak se Maroko zmocnilo Západní Sahary.

LN Pokud ji nelze srovnat, proč dvojitý metr? Pak je třeba Izrael posuzovat jako specifický příklad a Maroko také, protože podle vás jejich situace nelze srovnávat.

Nelze srovnat příčiny obou válečných střetů, ale postoj Evropské unie k jejich důsledkům ano – a o nich přece mluvíme. Válka z června 1967 byla pro Izrael existenční, obranná a OSN ji také nekvalifikovala jako agresi, nýbrž jako spor o území. Rezoluce Rady bezpečnosti z listopadu 1967 jednoznačně praví, že řešením je trvalý mír. A toho že je třeba do-

sáhnout přijatým urovnáním zahrnujícím uznané a bezpečné hranice a stažením Izraele z obsazených území.

Z anglické formulace rezoluce jasně vyplývá, že nemusí jít o stažení ze všech obsazených území. Ta rezoluce se netýká jen Izraele, ale jen jemu se vyčítá nevyřešený konflikt. OSN je Izraelem přímo posedlá. Loni přijala 22 protizraelských rezolucí, zatímco ostatních zemí světa se jmenovitě týkaly tři: Severní Koreje, Íránu a Sýrie.

Pokračování na straně 14

Leo Pavlát (65)

- **Narodil se** 9. října 1950 v Praze.
- **Vystudoval** fakultu žurnalistiky pražské Univerzity Karlovy – promovál v roce 1974.
- **V sedmdesátých a osmdesátých letech** pracoval jako odborný redaktor v dětském nakladatelství Albatros.
- **V letech 1990 až 1994** působil na československém (později českém) velvyslanectví v Izraeli v Tel Avivu.
- **V roce 1994** se stal ředitelem Židovského muzea, jímž je dosud.
- **Od roku 1997** je poradcem Nadace Ronalda S. Laudera v České republice.
- **Napsal** několik knih pro děti, například knihu Pomsta čarodějky Simy z roku 1991.

